

RUH SAĞLIĞI YASASI

Amaç

Madde 1- Bu yasanın amacı; bireylerin ruh sağlığının korunması, ruh hastalıklarının tedavisi ve rehabilitasyonuna yönelik hizmetlerin örgütlenmesi ve gerektiğinde toplumun tehlikeden korunabilmesi amacıyla kendi isteği dışında hastaneye yatırılması için yasal ve kurumsal düzenlemelerin yapılmasını sağlamaktır.

Koruyucu önlemler

Madde 2 - Sağlık Bakanlığı toplumun ve kişilerin ruh sağlığını bozucu etmenlerin önlenmesi ve ruh sağlığının korunması için; anne ve babaların eğitimi, zararlı madde alışkanlıklarının önlenmesi, ruhsal travmaya yol açan etmenlerin azaltılması ile çocukların şiddet içeren her türlü yazılı, sesli, görsel uyarılardan korunması için tedbirler alır.

Ruh Sağlığı Tedavi Kurumları

Madde 3

1. Ruhsal hastalığı olan hastaların tedavilerinin bulunduğu yerde temini için bölge ruh sağlığı hastaneleri; ceza mahkemeleri tarafından koruma ve tedavi kararı verilmiş hastalar için yüksek güvenli bölge ruh sağlığı hastaneleri kurulur. 3000 kişiye bir ruh sağlığı hastane yatağı sağlanması hedeflenir.

2. Sağlık Bakanlığına ya da üniversitelere bağlı olarak yataklı tedavi hizmeti veren 100 ve üzeri yatak kapasiteli genel hastanelerin yataklarının en az % 5'ini ruh sağlığı hizmetlerine ayırması zorunludur. Bu hastanelerde ruh sağlığı hizmetlerine ayrılan yatakların en az yarısı istemsiz yatışı yapılan hastalara uygun olarak donatılır.

3. Ruh sağlığı hizmetleri zorunluluklar dışında ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanı tarafından verilir. Bu alanda çalışan hemşirelerin ruh sağlığı hemşiresi olması ya da meslek içi eğitimlerle yetiştirilmesi sağlanır.

Toplum temelli ruh sağlığı hizmetleri

Madde 4- Hastalıkları kronik nitelik kazanmış veya tedaviye uyumu iyi olmayan veya aile desteğinden yoksun veya yeti yitimine uğrayan hastalar; uzun süre ruh sağlığı tedavi kurumlarında kalması veya sık sık yatırılarak tedavilerinin yerine toplum temelli ruh sağlığı hizmetlerinden yararlandırılır. Bunun için; gündüz hastaneleri, toplum ruh sağlığı merkezleri, yarı yol evleri ve korunaklar yapılır.

Ruh sağlığı hizmet kurumlarının izlenmesi ve denetimi

Madde 5- Bu yasa tanımlanmış ruh sağlığı kurumlarında verilen hizmetlerin genel tıp ilkeleri ve bu yasa tanımlanan gereklere uygun verilir vermediği, Sağlık Bakanlığında kurulacak “**Merkez Ruh Sağlığı Kurulu**” ve her il ve gereken ilçelerde sağlık müdürlüğünce kurulacak “**Ruh Sağlığı Kurulu**” tarafından gerçekleştirilir. Kurullarda bakanlık yetkilisinin yanı sıra ilgili meslek örgütleri ile hasta ve yakınları temsil edilir.

Ruh hastasının hastaneye yatırılmasıyla ilgili düzenleme

Madde 6- Kendisine veya çevresine zarar verme tehlikesi veya yatırılarak tedavisi sağlanmazsa ruhsal ve bedensel sağlığının telafi edilemeyecek şekilde bozulma riski olan hastalar hastanelere istemsiz yatırılır. Bu durumdaki hastaların hastanelere isteği dışında götürülmesi dilekçeyle başvuru kaymakamlığın talimatıyla o yerdeki polis veya jandarma

nezaretinde yapılır. İstemsiz yatış için karar makamı hastanenin bulunduğu yerdeki sulh hukuk mahkemesi, itiraz makamı asliye hukuk mahkemesidir. İstemsiz yatış için, hastanın kabul edildiği kurum raporunun yanı sıra mahkemenin görevlendirdiği veya aynı kurumda çalışmayan bağımsız bir ruh sağlığı ve hastalıkları uzmanının raporu zorunludur. Bu incelemeler iki iş gününde tamamlanır.

Ruh Hastasının Gizlilik Hakkı

Madde 7

1. Bir kişinin ruhsal hastalığı ya da tedavisine ilişkin üçüncü kişilere ve kamuya açıklama yapılması, adının, sesinin, görüntüsünün hangi nedenle olursa olsun yazılı, sözlü ya da görüntülü kitle iletişim araçlarında ya da internet ortamında yayımlanması özel hayatın gizliliğinin ihlalidir.

2. Ruhsal hastanın gizlilik hakkı ölümünden sonra da korunmak zorundadır.

3. Mahkemeler, bir kişinin önceki ruhsal danışma ve tedavilerine ilişkin bilgi ve belgeleri kişinin onayını alarak isterler. Toplum için tehlikelilik ve diğer yasal zorunluluk hallerinde onay şartı aranmaz.

Yürütme

Madde 8- Bu yasayı Sağlık, Adalet, İçişleri, Çalışma Sosyal ve Güvenlik Bakanlıkları yürütür.

Yürürlük

Madde 9- Bu yasa yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.